

Så får du din drömträdgård

TEXT: Annika Persson FOTO: iStockphoto.com

Vi har alla en inre bild av hur den perfekta trädgården ser ut. Men går den att få till på riktigt? Buss på Sverige lät några av landets främsta trädgårdsexperter avslöja hur man gör och vad man ska undvika för att skapa drömträdgården.

Vilka tre saker bör man satsa på till trädgården? Vilka blir trädgårdstrenderna 2012? Läs vad våra fyra experter hade att säga.

Se Ylva i programmet *Trädgårdsdrömmar* på TV4! Hon är även aktuell med boken *Den busiga poppeln och 101 andra trädgårdsträd*, tillsammans med Cecilia Bengtsson.

1. YLVA LANDERHOLM, 48 ÅR. TRÄDGÅRDSTEKNIKER OCH FÖRFATTARE, STOCKHOLM.

Hur skapar man sin drömträdgård om man har en liten budget?

– Börja med att köpa ett vårdträd, det vill säga ett träd som har ett speciellt uttryck. Lindar är alltid vänliga medan tallen är vresig. Poppel och asp är som tonåringar som skjuter i höjden när man vänder ryggen till. Kring trädet köper du sedan möbler och ordnar ett vattenblänk i form av en grop eller ett ekfat med vatten. Då har du allt du behöver.

1

Om man bara ska satsa på tre saker till trädgården – vilka?

– Skaffa en vårblostande buske, exempelvis forsythia som är en gulblommande stor buske. Sedan köper du rosedeutiza i en härlig höstfärg och så skaffar du en bänk som påminner om din uppväxt. Barn älskar att sitta på bänkar och äta glass.

Och vad bör man skippa helt, enligt dig?

– Jag tänker främst på två grejer, det första man ska undvika är alla typer av färgad bark, det är så onaturligt och fult. Det andra är alla tillverkade stenar som är plagiat av riktiga, exempelvis de som läggs vid rabattkanter. De är konstgjorda och ett olyckligt plagiat.

Hur ser din drömträdgård ut?

– Då ser jag mig själv sitta i en lantbruksträdgård under ett päronträd och dricka saft. Päronträd står för vishet. Jag försöker alltid få folk att förstå att de väljer för mycket när de vill skapa en drömträdgård, det enkla är bäst.

Vilka är trädgårdstrenderna 2012?

– Jag ser två trender som sticker ut i år och den ena handlar om att din trädgård ska vara rädd om dig. Det märks på kunderna att omvärlden är orolig, sätter man då ett träd så att en lummig fin grönska skapas har man ett litet lugnande bo att krypa in i. Den andra trenden handlar om att äta sunt. I dag vill vi veta vad vi äter och det är tydligt att folk odlar mer själva. Stort fokus ligger på frukt men även sallad och kryddor, persilja och dill är två exempel på det.

Vad kan man göra för att piffa upp sin balkong?

– Våga använda stora speglar för att få balkongen att se större ut. Skaffa sedan stora urnor med hortensia, busken är stor och har sagolika blommor. Folk känner sig ofta rika när de har en sådan. Sedan tycker jag man ska jobba med tyg på väggarna för att få en ombonad känsla. Det viktigaste är att skilja på vardagsrum och balkong, det värsta är när jag ser porslinsaker på uteplatsen. ▶

“ Börja med att köpa ett vårdträd, det vill säga ett träd som har ett speciellt uttryck.

2. ULRIKA LEVIN, 39 ÅR. TRÄDGÅRDS-DESIGNER, STOCKHOLM.

Hur skapar man sin drömträdgård om man har en liten budget?

– Fokusera på de platser där du vistas mest i trädgården, till exempel uteplatsen. Med begränsad budget kan man kanske inte göra allt man önskar, då blir det desto viktigare att skapa en atmosfär som du njuter av att vara i. Ett strategiskt placerat insynsskydd är viktigt. Om en häck blir för dyr kan man dela upp den i flera steg och sätta mindre plantor för att i efterhand uppnå det skydd man strävat efter.

Om man bara ska satsa på tre saker till trädgården – vilka?

– Formklippta häckar, perenner och en gudomligt bekväm sittgrupp. Häckarna ger struktur, inramning och insynsskydd, medan perennerna skapar liv och känsla. Välj inte bort planteringar. Våga be om hjälp med att skapa en snygg och lättskött komposition.

Och vad bör man skippa helt, enligt dig?

– Alla måsten! Fundera på vad som är viktigt för just dig, funktionellt och estetiskt. Har du ont om tid och begränsat intresse så kanske en gigantisk köksträdgård inte är det du ska satsa på. Hitta en nivå som är rimlig.

Hur ser din drömträdgård ut?

– Jag gillar trädgårdar som interagerar med husets arkitektur och omgivning. Tidlösa, vackra miljöer med ett starkt formspråk i kombination med subtila nyanser. Trädgårdar som förmedlar en atmosfär och en känsla är vackra att betrakta och inbjudande att vara i.

Vilka är trädgårdstrenderna 2012?

– Det är svårt att prata trender i trädgården då mitt perspektiv på utformning av trädgård och utemiljö är så långsiktigt, men intresset för odling håller i sig. Uteplatsen hamnar också alltmer i fokus och många har en stark önskan om att inreda den mer omsorgsfullt än tidigare. I ett pågående projekt arbetar jag exempelvis både med textil och fristående golvlampor till just en uteplats.

Vad kan man göra för att piffa upp sin balkong?

– Arbeta vertikalt med växter och skapa en grön miljö. Titta på alternativ till golvet. Klinker, trä eller matta är fint om du vill ha någonting annat än betong. En ljussättning kan också vara en stämningshöjare, i dag finns fristående armaturer som inte kräver fast montering. Lägg lite extra omsorg på att välja möbler och detaljer, på en liten yta är det extra viktigt.

Ulrika är just nu aktuell med workshops inom trädgårdsdesign.

“Lägg lite extra omsorg på att välja möbler och detaljer, på en liten yta är det extra viktigt.”

2

3. ANNA SKJÖNSBERG, 36 ÅR. TRÄDGÅRDSDESIGNER, DRIVER FÖRETAGET GARDEN BY ANNA, STOCKHOLM.

Hur skapar man sin drömträdgård om man har en liten budget?

– Bra planering är viktigt. Då kan man fördela arbetet på många år och ändå försäkra sig om ett bra slutresultat. Ett bra sätt att hålla kostnaderna nere är att behålla så mycket av befintliga nivåer och former som möjligt i trädgården. Använd enkla rena material som betong, grus samt trä och se till att skapa det lilla extra med prunkande växter. Små träd på stam, stora prydnadsgräs och låga häckar skapar rumslighet. När det gäller perenner så satsa på massverkan, det vill säga få sorter men massor av varje.

Om man bara ska satsa på tre saker till trädgården – vilka?

– Skapa en stor rabatt med höga perenner som avlöser varandra, de står dessutom i blomning under hela säsongen. Sedan är det viktigt med bekväma och snygga utemöbler. Det sista jag vill tipsa om är belysningen. Lampor skapar ett otroligt lyft under sommarkvällar och alla mörka månader.

Och vad bör man skippa helt, enligt dig?

– Denna fråga blir väldigt personlig men jag själv skippar gärna en gigantisk gräsmatta eftersom den är så skötselkrävande. Jag gillar när gräsmattan får en begränsad yta och en intressant form, den blir då ett smycke i sig i stället för utfyllnad.

Hur ser din drömträdgård ut?

– Då har trädgården fina och rena böljande former som kompletteras med frodiga spännande planteringar. Små oväntade rum knyts ihop med trampstigar och så finns det härliga möbler där man kan ligga och läsa eller busa med barnen. I trädgården finns också vackra uppvuxna träd, gärna ett klättrvänligt, och så finns en gräsmatta i en perfekt cirkel. Härliga dofter, rassel från bambu, växter som drar till sig fjärilar och humlor, och möjlighet till att välja mellan sol eller skugga är också med i drömträdgården.

Vilka är trädgårdstrenderna 2012?

– Jag märker en fortsatt stark efterfrågan på lättskötta trädgårdar, ro och avkoppling är viktigt. I stället för att barr dominerar ser vi 2012 bergbambu, lagerhägg och rhododendron. De ger en mjukare känsla i trädgården. Sten fortsätter att ta yta från gräsmattan men från att betong har varit väldigt hett så har nu naturstenen blivit ännu mer populär.

Vad kan man göra för att piffa upp sin balkong?

– Generellt tycker jag att man kan överdriva sina idéer något på en balkong, se till att ha kul! Använd en färg som tema och uppreda den på olika sätt. Golvet gör väldigt stor skillnad. Varför inte satsa på en konstgräsmatta av hög kvalitet för att skapa en annorlunda balkongupplevelse? Använd tåliga växter i självvattnande krukor och utnyttja väggarna för att låta klättrväxterna skapa en grön fond.

“Generellt tycker jag att man kan överdriva sina idéer något på en balkong, se till att ha kul!”

4. BOSSE RAPPNE, 49 ÅR. TRÄDGÅRDSMÄSTARE/ÄGARE, SLOTTSTRÄDGÅRDEN ULRIKSDAL, STOCKHOLM.

4

Hur skapar man sin drömträdgård om man har en liten budget?

– Se till att göra mycket själv och ge det tid. Gör en uteplats nära huset där du kan umgås med vänner och duka långbord vid födelsedagar. Buskar är billiga och lättskötta, perenner växer fort och går att dela med åren. Att gå med i en trädgårdsförening och dela växter med varandra är också bra om man vill komma billigt undan. Stenmaterial och plattor brukar även skänkas bort.

Om man bara ska satsa på tre saker till trädgården – vilka?

– En buske, för det skymmer snabbt och man kan välja olika storlekar. Jag rekommenderar jasminer eftersom de doftar gott, vill man ha något större är syrener bättre. Skaffa också sköna trädgårdsmöbler, för att komma undan billigt kan du köpa dem begagnat. Sedan tycker jag att en enklare variant av utekök är trevligt och trendigt. En platta för att koka grönsaker och sås kan räcka om du har grillen bredvid. Det är supertrevligt att laga middagen ihop med gästerna.

Och vad bör man skippa helt, enligt dig?

– Jag har svårt för väderkvarnar och flamingos i plast, det är lite tacky. Annars är jag för trädgårdsskulpturer, en groda i betong kan vara superfint.

Hur ser din drömträdgård ut?

– Jag har stora delar av min drömträdgård hemma. På tomten har jag ett trädäck där det både finns en pool och en badtunna. Sedan har jag ett växthus där jag odlar tomat, oliver, citrus, vindruvor och andra ätbara ting. I mitten finns ett långbord så vid regn och kalla sommarkvällar är det perfekt att gå in dit och äta. I anslutning till växthuset finns även ett utekök. Sedan har jag även en svävande säng på tomten. Nackdelen med att ha en ”social trädgård” där det finns mycket att göra är att gästerna aldrig går hem, men det är ju egentligen väldigt trevligt.

Vilka är trädgårdstrenderna 2012?

– Utekök kommer mer och mer, men även växthus. Vill man bjuda över vänner och sitta ute är det vanligt att man hämtar dynor på ett ställe och lägger dem i stolar som står någon helt annanstans, sedan måste man plocka tillbaka allting när middagen är slut. Många har tröttnat på detta, och i växthusen kan man ha alla textilerna framme hela tiden. Blandade rabatter är också en trend, tidigare höll man sig till en rosenrabatt men nu blandas barrväxter och buskar med perenner. På så sätt får man en levande trädgård året om.

Vad kan man göra för att piffa upp sin balkong?

– Skaffa ett litet träd eller en uppstammad växt, det kan exempelvis vara vinbär som man planterar i en hög kruka, med smultron på botten. Se till att använda stora krukor med mycket jordvolym så kan du åka bort en helg utan att behöva vattna. Att ha lite kryddor eller andra ätbara växter på balkongen kan också vara roligt för barnen. ■

3